

WTO-enheten
Sophie Berner-Eyde

YTTRANDE
2024-08-06 Dnr 2024/00719-2

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över Klimat- och näringslivsdepartementets förslag till ändring i förordning (2014:425) om bekämpningsmedel avseende dispens gällande spridning av växtskyddsmedel för forskning och utveckling

Er referens KN2023/04214

Sammanfattning

Kommerskollegium bedömer att Klimat- och näringslivsdepartementets förslag till ändring i förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel inte är anmälningspliktigt enligt WTO:s avtal om sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS-avtalet) eller direktiv (EU) 2015/1535 (anmälningsdirektivet).

Kommerskollegium noterar att det saknas en bedömning av om förslaget är förenligt med WTO-rätten och då särskilt TBT- och SPS-avtalen, något som vi anser bör göras i kommande rättsakter som aviseras i förslaget.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Generella synpunkter

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat Naturvårdsverkets hemställan om ändringar i förordning (2014:425) om bekämpningsmedel. Det första ändringsförslaget innebär att Naturvårdsverket får ge dispens från tillämpningen av skyddsavstånd vid användning av växtskyddsmedel i enskilda fall för vetenskaplig

prövning. Det andra ändringsförslaget innebär att Naturvårdsverket får ge dispens från förbudet att sprida växtskyddsmedel från luftfartyg (drönare) i enskilda fall i forskning- och utvecklingssyfte.

Kommerskollegium noterar att det saknas en bedömning av om förslaget är förenligt med WTO-rätten och då särskilt WTO:s avtal om sanitära och fytosanitära åtgärder (SPS-avtalet) och WTO:s avtal om tekniska handelshinder (TBT-avtalet), något som vi anser bör göras i kommande rättsakter som aviserats i förslaget.

I detta sammanhang kan påpekas att handel med växtskyddsmedel och jordbruksprodukter regleras bland annat av WTO:s SPS- och TBT-avtal. Det grundläggande syftet med dessa avtal är att internationell handel inte ska hindras mer än nödvändigt av SPS- eller TBT-relaterade nationella regler. Samtidigt ska länders rätt att införa regler för att uppnå legitima mål, såsom exempelvis hälso- eller miljöskydd och nationell säkerhet, upprätthållas.

Kommerskollegium gör bedömningen att de föreslagna ändringarna inte har någon betydande inverkan på andra medlemmars handel enligt SPS-avtalet. De föreslagna föreskrifterna påverkar inte heller handelsflöden på ett restriktivt sätt.

Anmälningsskyldighet

Enligt 20 § 6 p. förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet ska Regeringskansliet anmäla förslag till författningar i enlighet med de procedurer som följer av Sveriges EU-medlemskap eller av andra internationella överenskommelser, bland annat enligt proceduren i anmälningsdirektivet för tekniska föreskrifter, (EU) 2015/1535.¹

Tekniska föreskrifter enligt anmälningsdirektivet är bl.a. krav på varors egenskaper, begränsningar av varuanvändning, bestämmelser om återvinning av varor samt vissa förbudsbestämmelser.²

Anmälningsdirektivet gäller bara tekniska föreskrifter på förslagsstadiet som ställer nya krav på produkter eller e-tjänster.³

Det är därför inte nödvändigt att anmäla föreskriftsförslag som innebär att krav tas bort. En myndighet kan dock bli tvungen att anmäla bestämmelser om undantag eller lättnader från befintlig lagstiftning om nya eller alternativa tekniska krav blir tillämpliga på produkter eller e-tjänster.⁴

---

¹ En annan procedur är den i enlighet med Världshandelsorganisationens (WTO) TBT-avtal (Agreement on Technical Barriers to Trade).

² Anmälningsdirektivet artikel 1.1 (c), (d) och (f).

³ Artikel 1.1(g), anmälningsdirektivet; Mål C-33/97, Colim (1999) p. 22; Se även mål C-317/92, kommissionen mot Tyskland (sterila medicinska instrument) (1994) p. 25.

⁴ Mål C-273/94, kommissionen mot Nederländerna (margarin) (1996) p. 13.

De remitterade förslagen innebär vissa undantag/dispens från gällande användningsvillkor av växtskyddsmedel i syfte att främja forskning och utveckling. Användningsvillkor för en produkt utgör så kallade ”andra krav” enligt artikel 1.1 (d) i anmälningsdirektivet och ska anmälas förutsatt att kraven på ett väsentligt sätt kan påverka berörd varas egenskaper eller försäljningen av den.

Villkoren för dispens/undantag i de remitterade förslagen, dvs krav på forskning och utveckling, kan ses som alternativa användningsvillkor men kommer, såsom vi bedömer det, inte ha någon väsentlig påverkan på växtskyddsmedels egenskaper eller deras försäljning. Förslagen behöver därför inte anmälas enligt direktiv (EU) 2015/1535.

Ärendet har avgjorts av enhetschef Pernilla Trägårdh i närvaro av utredaren Sophie Berner-Eyde, föredragande. I den slutliga handläggningen har även deltagit utredaren Martin Söderman.